

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K
Egyes szám ára 15 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A küldöttség Budapesten.

F. hó 9-én tisztelgett Fogaras város és vármegye nagyszámu és tekintélyes tagokból álló küldöttsége, főispánunk Széll József vezetése alatt előbb Hazai Samu honvédelmi miniszter, majd Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök előtt!

Ez a küldöttség régóta készül, kiküldésének eszméje még az 1910. év tavaszán, épen most egy éve elvezényelt katonaság eltávozásakor felmerült és azóta hol elaludt, hol ismét feltámadt, amint annak szükségességét a reménytelen helyzet szőnyegre hozta, vagy a kedvező hírek feleslegessé tették. Köztudomásu, hogy a boszniai mozgósítások idején vesztettük el a közös zászlóaljot, katonáink Mosztárba mentek. A város polgársága fűhöz-fához kapkodott segítségért, de már késő volt, a megtörtént tényen változtatni nem lehetett. Eleinte nem is akarta hinni Fogaras, hogy mégis csak igaz lesz a hírbir. „Nem lehet az, pletyka lesz az egész.” Később, amikor már a katonák szépen elmasiroztak, azaz vigasztalta magát a polgárság, hogy: „talán nem is olyan nagy veszteség az a városra. Elvégre itt van még a honvédszászlóalj és meg sem fogjuk érezni, hogy felényire apadt le a létszám.”

Ezért történt azután az, hogy mintegy beletörődöttnek látszott egyideig Fogaras a történetekbe. A változhatatlan tényen úgy sincs módunkban segíteni, — gondolta a polgárság, — minek fárasszuk magunkat a hiábavaló futkosással, minek dobjuk ki hiába a pénzünket.

Telt mult az idő és a tapasztalat bizony oda vezetett, hogy igenis megérzi a katonaság létszámának lepadását Fo-

garas. Az iparosok és kereskedők nagy része sajnosan tapasztalta bevételeinek rohamos csökkenését. És amint ezt hónapról-hónapra mind több és több üzleti könyv zárószámadásában konstatálták, akként nőtt a polgárság elégedetlensége és abban az arányban ébredtek tudatára annak, hogy bizony nagyon is megérzi Fogaras a létszámcsökkenést. Akadtak műkedvelő statisztikusok, akik hamarosan kiszámították, hogy évi ötven ezer koronával csökkent Fogaras pénzforgalma, s hogy ez számottevő summa, azt mindenki beláthatja.

Ez a körülmény indította azután városunk polgárságát a tömörülésre és a mozgalom megindítására. Így érlelődött meg az eszme, hogy küldöttség menjen Széll József főispánunkhoz s kérje őt arra, hogy vezesse a Budapestre küldendő küldöttséget és támogassa a polgárságot törekvésében. Ötven ember ment főispánunkhoz Rosenberger dr. ügyvéd vezetése alatt és nem hiába. Mert a megye és város előhaladását, a polgárság javát szíven viselő főispánunk készséggel vállalta ezuttal is a pártfogást, a támogatást és vezetést. Hiszen ő erre egyéniségénél és pozíciójánál fogva egyedül hivatott férfiú is, akinek szava mindig kellő súllyal bír ott, ahol az ilyen dolgokat intézik.

A Budapestre menő küldöttség tagjainak névsorát a következő számunkban közöljük.

A küldöttség tagjai közül Belle Sándor alispán, Herszényi Imre polgármester és Szentpáli Gyula városi főjegyző mint a megye és város megbízottai mentek, a többi áldozatkész polgár a saját költségén utazott Budapestre.

Szerdán, március hó 8-án délelőtt jelent meg a küldöttség a képviselőházban, előbb Hazai Samu honvédelmi miniszternél, később a miniszterelnök előtt. Széll József főispán tolmácsolta a város kérését, meggyőző érvekkel támogatta azt és kérte a miniszter és a miniszterelnök jóindulatát megýéje és városa részére ez ügyben. A miniszterelnök szívesen fogadta a küldöttséget és válaszában kijelentette, hogy legmesszebbmenő jóindulatáról biztosítja a város közönségét és kérését méltányolni fogja. A maga részéről rajta lesz, hogy a város óhaja teljesüljön. A küldöttség természetesen lelkes éljenzéssel fogadta a kedvező hangú választ. Hazai Samu honvédelmi miniszter is megígérte a kérés jóakaratu elintézését.

Ilyen szép eredménnyel járta meg a küldöttség a fővárost. És hogy ez az utazás nem lesz meddő, azt köszönhetjük egyedül főispánunknak, aki szerezettel és gondosan előkészítette az utat, elegyengette az akadályokat és ezzel a legnagyobb mértékben kivirta magának ezuttal is városunk és vármegyénk szeretetét és háláját. —ó.

Valami a háziiparról.

A tavaszi napok közeledtével előtérbe tódnak a toalettek csipkerészei. Örömmel látjuk, hogy évről-évre nagyobb tért hódít a háziipari csipke és ma már a csetneki, halasi csipkék, a kalotaszegi, torontáli, zsebelyi, mezőkövesdi himzések előkelő helyet foglalnak el a divat szeszélyes istennője birodalmában. Sőt a külföld előtt is keresett cikk különösen a csetneki és halasi csipke, amelyeknek áldozatkész, fáradhatatlan terjesztői forgalmas piacot teremtettek. Hogy ezzel egész vidékek lakosságát boldogítják fel, hogy gyermekleányok, nők járulnak hozzá ezzel a család ke-

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

esetelben az orvosok csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindazok, kik üdült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csakiseredetiscsomagolásu Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

Sirolin irodalmat F. 13. kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

nyérkeresetéhez, aminek terhe eddig a családapa vállaira hárult, az megmagyarazza ennek a vállalkozásnak közgazdasági jelentőségét is.

Olyan szívesen szeretünk mindig a külföldre hivatkozni, de a jó példát sehogy sem követjük. Pedig éppen a háziiparral nagyon is a külföld után kellene indulnunk.

Ott van pld. Schwarzwald, ahol az óragyártást — Belgium, ahol a fegyvert tisztán házilag, családi ipar szempontjából kultiválják, melyben a ház minden tagja vagy egész nap, vagy a mezei munka után, és erős napokon részt vesz. Az előállított termékeket azután vagy maga viszi a piacra, vagy konzorciumba állva értékesíti, vagy, — mint a két fenti példánál egyenesen valamely gyáros számára. Az órának vagy fegyvernek egy és ugyanazon alkatrészét készíti házi tűzhegyélénél a gyárostól kapott anyagból, gyakran annak szerszámaival, legtöbbszörre előleg és későbbi elszámolás alapján. Ezeket a helyeken rendszeres munkafelosztás van, mely a népet munkához szoktatja, sőt mi több, — idővel iparossá neveli.

Ha már most ezzel szemben a mi háziiparunkat nézzük, — már t. i. ahol van, — csak ötletszerűséget, munkapazarlást látunk mindenütt. A rendszer nálunk éppen a rendszeretlenség és szervezatlenség ezen a téren. Valósággal megdöbbentő adatokat mutat a háziipar törzkönyve. Ott azonban, ahol a háziipart nálunk is vállalkozók segítségével mint családi ipart rendszeresen üzik, az eredmény is fokozottabb, rendezettebb. Szép példa erre a szalmafonás, Hajdúvármegyében négy községben 3400 család kultiválja, szalmakalapot készítenek. Az áru piaci értéke 1.200.000 korona.

Ehhez hasonlóan virágzik árvamegyében a rászonszövés, ahol 226 család évi termelése

565.000 méter különféle vászon, 260.000 korona értékben. A háziiparnak az a célja, hogy rendszeres családi iparrá fejlődve a népnek állandó szerepet, rendszeres munkát adjon.

Mint például a kalotaszegi varottas, a csetneki és halasi csipke stb. A mi népünk, amint nem egyszer személyesen meggyőződünk róla, a kosárfonás iránt viseltetik nagy előszeretettel. A román fáták sásból, fakéregből, fűzfavesszőből nagyon tetszetős kosarakat rögtönöznek szórakozásból, künn a réten, vagy erdőben. Vajjon kitől tanulták ezt? Örökösített tulajdonság, mely anyáról, leányra száll. Hát még ha rendszeresen tanulnak ezt, milyen eredeti különlegességeket tudnának produkálni.

Ebből az a tanulság, hogy népünk is rátermett a háziiparra. Soraink célja tehát, hogy egy esetlegesen felállítandó háziipari iskola hasznára és szükségességére rámutathasson. Népünk a különböző szövésben is nagyon szép dolgokat produkál. Hát még ha izlését fejlesztenénk a rendszeres tanulással idő és anyagbeosztást, megtakarítást sajátitanának el fejlődnek a len, kender és gypjutermeles is, mert ha a szövést háziiparrá sikerülne fejleszteni, természetesen a szükséges hozzávalót is itt kellene kiállítani, ami megint a termelést, keresletet emelné. Így hozza egyik dolog a másikat és azért van igazunk amikor azt mondjuk, hogy csak az kezdet, az első lépés nehéz, egyik eseményből fejlődik, következik a másik. Mindezekből világosan látszik, hogy a háziipar nem fényűzés, hasznos időtöltés, vagy dillettánszkodó játék csupán, — hanem a közgazdaságnak egy olyan fontos mellékága, amellyel Fogaras vármegyében is rendszeresen foglalkozva, kenyerét megkeresné a szegény nép.

H. Gy.

Itt a tavasz.

Bármilyen hihetetlenül hangzik is a hosszú és szokatlanul szigorú tél után ez a kedvesen csengő mondat, — mégis csak igaz. Itt a tavasz, a maga életre keltő, mosolygó napsugarával, a vasárnapi korzó népességével, az utcán golyózó gyerekseregével és sok egyéb örömeivel. Ezek között nem kis helyet foglal el a férjek és apák öröme, amit a farsang elmúltán éreznek. Hála istennek, így sóhajtanak fel, túléltük a téli szezon! Nem kell már színház, bál, vége a jótékonyági adózásnak is. Sajnáljuk az örvendezők örömét elrontani, de mégis meg kell sugnunk, hogy a tavasz érkezésével itt az új tavaszi toalettek, kosztümök, kalapok és egyebek szezonja is, cseberből vederbe estek tehát. Vigasztal szolgálhat azonban, hogy nagyszerű látványt nyújtanak az új kalapokban és kosztümökben pompázó hölgyek, akik mintha zsákban futó versenyt rendeznének a divat legújabb abnormalitása szerint hihetetlenül szűk és rövid szoknyákban, amely csunya is, rossz alakot ad és kényelmetlen. Nem csodáljuk, ha a szoknyanadrág hóbertja kezd tért hódítani, abban legalább kényelmesen léphetnének hölgyeink, míg a mostani „bukj el” szoknyákban ez igazán lehetetlen.

A tavaszi napsugaras időt felhasználva, a sétáló sok érdekes megfigyelést tehet. Sok igazítani való akadhat meg szeme. De ez nem is csoda. A hosszú tél alatt időjárás, vihar úgy megrongál

T Á R C A

PHÖNIX.

Irtta: Halmy Gyula.

I.

Szívem oltár. Első szerelmem ez oltáron elhamvadott.

És a lobogó láng helyébe bus emléket, hamvat hagyott.

De e hamvból lám új szerelmem dicsőbb, örök életre kelt! A mult idők csodás regéje a phönixről, rajtam betelt.

II.

A sors könyvében olvasám, hol azt jegyzé föl egy bölcs keze: a csillagokban van megírva mindnyájunk sorsa, végzete.

Azóta félve, lopva nézek Csillagszemedbe kedvesem. Tudom, ott fénylik lángbetűkkel üdvöm, halálom, végzetem.

III.

Hidd, ezek az ősz hajszálak vénséget hazudnak csupán. Jöhet-e tél, faggal, hideggel, viruló szép tavasz után?

Bérc vagy, amelynek büszke ormát a hó pajzánul vonta be,

de keble még dallal, virággal, aranyugárral van tele.

Szórjon bár életed szeszélve mosolygó födre zord havat, nevetve dobsz virágot vissza és szived csak ifju marad.

Váratlan találkozás.

Irtta: Hajtay Etelka.

E kis tréfát eljátszák: Anna asszony, Kálmán a férje, dr. Málnássy Vilma, dr. Iván Gábor és Nanette, a Vilma szobaleánya. (Történik a Vilma lakásán. A szin két szobára van osztva, jobbról a nagyobb elfogadószoba, balról a kisebb dolgozószoba. A fogadószobában csinos zsölykék, asztalon fényképek rámaiban; vázák üresen és virággal, itt-ott képek. A dolgozószobában chaiselongue, rája dohva egy fehér bő rendelőköpeny, férfiruhák egy széken, paróka, orvosi műszerek szanaszét. Asztalon virág. Sarokban fogas. A két szobát függönyajtó köti össze. Jobbról, balról kijárás. Utcára és folyósóra ablak.)

ELSŐ JELENET.

Nanette (portörölvél kezében törölgöt, rendezget a fogadószobában): Így ni, most rendben van itt minden. A kisasszonyom meghagyta, hogy jól szellőztessen ki, amíg ő a szomszéd lakóhoz benéz egy percre. No, van betegünk elég, csak győzzük. Még éccaka is szól a csengő folyton. Azt mondja a házmesterné, az előbbi lakósnak se volt több, pedig az férfi ember volt, aztán ugy volt orvos, nem úgy mint az én kisasszo-

nyom, hogy leány a lelke. De milyen leány az eszemadta. Átmegy a dolgozószobába.) Ezt a rendelőköpenyt felakasztom. (Fogásra akasztja.) Ma már alig fog kelleni az én doktorkisasszonyomnak. Hanem a parókát ezt ide készítem a székre, meg a férfiruhát is, estére, na újra kell, hadd legyen kéznél. Mert bizony rászorulunk néha, a mióta önálló praxist folytatunk, aztán elhívják a kisasszonyomat éjnek idején valamire messze a sötét külvárosba, hát olyankor, azt mondja, biztosabb, ha az ember férfinak mutatkozik. Külsőleg, a ruhájával is, mert a szive amugy is olyan bátor, hogy tudom, sok férfi doktor elbujhatna mellette. (A folyosó-ablakhoz megy.) Nini, odalent tán történt valami; a házmesterné, hogy szalad a kapu felé. Már leszaladok egy percre én is, az ajtókat be sem teszem, hadd szellőzzék a szoba, ugyis ebb' a szempillantásba itt leszek. (El.)

MÁSODIK JELENET.

Kálmán (a jobboldali ajtón kopog, majd belép): Az előszobaajtó tárva-nyitva és itt ugy látszik, nincs senki. (A függöny ajtón benéz.) Hé, Gábor! Doktorka! Itt siocs! No ezt jól csinálja! Értesít, hogy tanulmányutjáról hazajött, siessék hozzá — azután megugrik. Pedig már égek a türelmetlenségtől, hogy lássam; egy éve, hogy távol van és azóta alig hallottam róla. No, majd megvárom. (Leül a fogadószobában, cigarettára gyújt.) Az ilyen csinos, fiatal orvosok sohse tudják... De nini, most veszem észre, új berendezés. Az asztalon vi-

mindent, hogy a jó gazda a tavasz érkezéssel a kényszerű pihenést félbeszakítva, ugyancsak hozzá láthat a dologhoz. Fogaras haladása a legutóbbi évtized alatt szembeszökő, de azért sok olyan munka akadna, különösen így tavaszélen, ami nagyban fokozná Fogaras tisztaságát, külső kedvező benyomását és közvetve közegészségét is.

Ha végigjárjuk utcáinkat, látványosság elég akad. Jól tudjuk mi azt, hogy nem számíthatunk nagyvárosi eszközökkel végrehajtott városszépítési munkálatokra, a tisztaság és rend azonban nem kerülne nagyon sok pénzbe s egy kis utánjárással és következetességgel elérhető. Legutóbbi lapszámunkban hírdtük, hogy az aszfaltjárók elhanyagolása miatt 35 esetben szabott ki büntetést rendőrkapitányunk, bár nagy protestálás, méltatlankodás támadt ez intézkedése nyomában. Természetes dolog, hogy így tavasszal a téli szenny eltakarítása sok munkába és időbe is kerül, de hát azután meg is van a haszna! Azért nem szabad a köztisztasági intézkedéseket félvállról venni, mert azok nagyon fontosak és mindnyájunk érdekeit szolgálják.

Egyik legnagyobb figyelemre méltó helye így tavasszal Fogarasnak a főgimnázium mellett, a Zeyk- és Olt-utcákon át lefolyó berivoji patak. Vagyis helyesebben mondva, annak a főgimnázium előtt és az Olt-utca egyes részeinél levő partja. Maga a patak, ilyenkor öntisz-

titási procedurán megy át, mert az olvadással beálló áradás elvégzi a patakmeder tisztítási munkáját. A rohanó vizár ugyanis magával ragad mindent, amit útjában talál. Hogy mi mindent talál a berivoji patakmederben, azt csakis alapos kutatás után lehetne részletezni, e kutatás azonban meglepő eredményre vezetne. A patakpart két oldalát a Zeyk-utca elején látható kőburkolattal, vas-korlással és hidakkal ellátni, a girbe-görbe fűz és minden egyéb fákat kivágva, szép egyforma fával beültetni, egyik legszebb munkája lenne a városnak, s bizton hisszük, hogy ha nem is a legközelebbi jövőben, de valamikor mégis csak meg lesz ez is. Biztató jelenség ebben az ügyben a patak mellett emelkedő új főgimnázium, amelynek környékét talán nem is volt méltányos dolog annyira elhanyagoltan hagyni, amire végre rájöttek az érdekeltek és belátták, hogy a patakpart rendezésének így, vagy úgy, dűlőre kellett jutnia végre.

Az utcáinkon levő locs-pocs ellen természetesen ma már nem kell felszólalnunk, mert hiszen mint a lagunák fölött átvonuló hidak, ott vannak szép, száraz aszfalt gyalogjáróink. A kocsit utakon levő feneketlen sártenger pedig így tavasszal csakis a nagyvárosok kő, vagy aszfaltburkolattal ellátott kocsit utjain nem láthatók. Hogy mikor lesz ez meg nálunk is, azt kitudná megmondani, az állam, a város és a megye még sokáig vitatkoznak-e a közös ló felett,

amelynek tudvalevőleg turós a háta. Mi boldogan sétálunk a száraz aszfalton és irtóztva képzeljük el Fogaras multját, amikor még nem volt aszfalt, valósággal hosszú falábakon kellett járniok akkor itt az embereknek.

Az azonban már igenis kifogás alá esik, hogy az udvarokból mindenféle bűzös lé folyik ki az utcára és növeli a tavasszal úgy is nagyobb számmal fellépő betegségeket. De a vártér felé menve sem tárul elénk szemgyönyörködhető látvány, pedig kevés város dicsekedhet kellős közepében ilyen szép, régi műemlékkel, rendezett sétauttal. De Fogarason semmit sem tudunk felkarolni és megbecsülni addig, amíg arra idő és alkalom lenne. Ugy teszünk, mint az egészséges ember, aki csak akkor veszi észre milyen drága kincse volt az egészsége, amikor már elvesztette, mert nem vigyázott reá. Így vagyunk most a közös zászlóaljjal, így voltunk már sok mással. A vár környékén is sok anomália van, ami így tavasszal újra meg újra felüti hidra-fejét.

A koresolya pályánál és az azzal szemben levő sarkon állandó a személerakodóhely, ott veszélyes a sétálás, mert nagy kutyák marakodnak széthurcolva a sok rongyot, csontokat és ki tudná még mit nem. Ott a vár körül folyó patakocska medrét ilyenkor kellene tisztogatni. Nem nyáron, amikor a várakából úgy is gyilkos pára száll föl, a mocsárlég, maláriát terjesztve s ha

rág. (Nézet.) Fényképek. Na, ez nem ritkaság — de milyen állig begombolkozott nők — micsoda változás! Hm, az én barátom, úgy látszik, nőszül! (Benéz a másik szobába.) Itt is virág! (Hirtelen.) Vagy tán eltévesztettem az ajtót? (Előveszi a névjegyét.) Dr. Iván Gábor, Szentléleki-u. II. sz. 4. a. Nem, ez a régi lakása. (Elteszi a névjegyét.) Hanem, hej, kópé, itt úgy látszik, már asszonyi kéz rendezget. Haha! A „szép doktorka” — mert így nevezi ám mindenki — úgy látszik, nem lesz már többé a lányos mamák kedvence. (Nevet.) Ez a sorsunk mindnyájunknak. (Szemével hunyorít.) Hanem azért ma a viszontlátás öröme görbe napot csapunk. (Cigaretta-zva.) Az asszonykától kaptam is szabadságot éjfélig azon a címen, hogy valami felügyelő-bizottsági gyűlésbe sietek, utána bankett lesz, a mi előreláthatólag be fog nyulni az éjféli órákba. (Nevet.) A feleségem az utolsó betűig mindent elhitt. (Boldogan.) Ez az asszony a legédesebb teremtés, a kit valaha ismertem. Fűlig szerelmes ma is belém és engem tart — haha! — a világ legtökéletesebb emberének. (Büszkén.) Ah, mikor az embernek mindennap attól a felséges tudattól dobog fel a szive: én vagyok az az ember, a kit a világon legjobban szeretnek! Ez az, a miért érdemes megházasodni.

No, hanem nem szeretném, ha ez a mai kis ártatlan családom kiszűne. Oda volna a nimbusz, aztán még rosszat gondolna felőlem. Pedig ugyan ki tudna megcsalni egy

ilyen asszonyt. Ej, de én itt elvesztegetem szabadságom drága perceit. (Az ablakhoz megy, kinéz,) és a doktorka csak nem jön! (Az utcát kémlelve.) Már sötétedik is! Nini, jól látok? (Örömmel.) A feleségem megy ott. Bizonyosan a szabónőjéhez siet szegényke. (Meglepetve.) Nini, erre tart! (Fokozódó izgatottsággal.) A kapun befordul! (Homlokához kap.) Hah, egy gyanu! Tán idejön! (A folyosóra nyíló ablakhoz rohan. Kétségbeesett hangon.) Csakugyan. Idejön! Hová rejtőztem? Ah, hát így vagyunk? Meg kell lesnem, ki kell kémlelnem! Ah, az álnok kigyó! (A dolgozószobába megy.) Már kopog! Ez hát az a bizonyosság? (Készen fülnevet, kezét ökölbe szorítja, vadul forgatja szemét, majd lecsöndesedik.)

HARMADIK JELENET.

Anna egyik, Kálmán a másik szobában.

Anna (elegáns utcai toilettben. Virágot hoz. Félre.) Nos, hát senki sincs itt? (Nevet.) Nini, a doktorka kirepült. Pedig az ablakban mintha láttam volna valakit... mintha férfialak lett volna! Ej, no lám, hát az én Vilmám mégis fogad? Én pedig még az uramat sem akartam elhozni soha pedig szegényke szívesen elkísérne ahelyett, hogy a felügyelőbizottságban ülősezik. Oh, mennyire unathozhatik ott szegényke. (Boldogan nevet.) Bizonyosan ott is csak rám gondol. Fűlig szerelmes ma is belém, és engem tart a világ legtökéletesebb asszonyának, — Jó, hogy nem ismeri Vilmát, mert féltékeny

volnék. (Ernyőjét, virágját letéve.) Vagy tán... hát persze, (nevet) bizonyosan ő maga volt az, felpróbálta a férfi jelmezét! Most előbb elhelyezem ezeket a virágokat, hadd legyen meglepve ha kijön. (Rendezgeti a virágokat.)

Kálmán (ki ezalatt a rendelőköpenyt felöltötte, ez feszül rajta és a parókát föl-tette, a tükör előtt, a függöny nyíláson át kikémlél): Milyen otthonos! Hah, kigyó! (Visszahuzódik, egy széket feldönt.)

Anna (háttal neki a virágok rendezésével van elfoglalva. Kiáltva): Ahá, itt vagy már, doktorkám?! Toilettet csináltál odabent, ugy-e? Gyere már ki, én vagyok itt, a te Annád.

Kálmán (haját tépve fel és alá szaladgál. Félre): Ah, a te Annád! (Utánozva a hangját.) Gyere már ki, én vagyok itt, a te Annád! (Kisse nyugodtabban.) De megállj csak, rajtam ki nem fogsz! Nem azért vagyok én férfi, hogy egy asszony — a saját feleségem — felültessen. Vagy tán utánam kémlelsz! Rájöttél, hogy nem igazat mondtam? Mindegy, rajtam ki nem fogsz!

Anna (a függönyön át egy pillantást vet a szobába, Kálmán hirtelen oldalt fordul. Félre): Ah, tehát mégsem ő van itt, hanem egy idegen férfi. (Fenn.) Uram! (Pár lépést tesz előbbi helye felé.)

Kálmán (a másik szobában elváltotatott hangon): Asszonyom, én a doktorka asszisztense vagyok.

Anna (a hang felé fordul, erre Kál-

még hozzájárul a patakmeder büzös mo-
csara. amit nyárban előkotornak és ki-
teregetnek, kétségbeejtő helyzetet te-
remtve a város közepén, — hát elkép-
zelhetjük milyen kedélyes nyári estékben
lehet része az ottlakóknak. Mig most,
még hidegek vannak éjjelenként, a nap-
palok sem melegek, a sok egyéb lével
és piszokkal együtt letakarodnék az az
iszapos szenny is.

Ilyen munkára és rendezésre szo-
rulna a városligetbe vezető patakparti
ut is, amelyet majd a tavaszi sár fel-
száradása után tömegestől lepnek el a
sétálók. Ott is lenne egy kevés tölteni,
takarítani, rendbe szedni való. Hát még
a városligetben! Ott vár még csak iga-
zán nagyon sok munka gondos, jó
gazdára, ez lenne szép feladat, egyszer
már rendbehozni, parkirozni ezt a ked-
ves, kis üdülő helyünket!

Szóval itt a tavasz, a maga új
gondjaival és ezer meg ezer új dolgot
adó idejével. De ez jó, kell is már,
hogy az embereket kissé felüditse a friss
levegő, a megsűrösödött és így sok
rosszra készítő vér újra pezsdüljön,
hogy elfoglalja az embereket a munka,
s a tél dologtalanságában felgyülemlett
sok rossz és szennyes indulat tünjön el,
tisztuljon meg tőle közéletünk a tavasz
éltető lehelletével. Kell, hogy rávezes-
sék a történetek Fogarast arra, hogy az
arany középszerűséget átlépni csupán a
világvárosok vannak hivatva és ami
csöndes, egyszerű, vidéki életünk nem
a szenzációkra termett, hanem a békés
és áldásos, eredményes munkára, mert

mán az ablak felé megy, vigyázva, hogy
szembe sohse kerüljön): Asszisztens! (Cso-
dálkozva.) Ezt nem is tudtam! No, lám,
lám, (Jókedvűen.) hát a doktorkának már
asszisztensre is van szüksége. Ugy látszik,
a praxis...

Kálmán (szavába vág, gunyos han-
gon): Igen a praxis... a praxis, a mint
látom, igen jól megy!

Anna (gyanutlanul): Hisz ez örven-
detes! (Félre): De különös ember! És ki
sem jönne onnan. (Leül, könyvet vesz elő.)

Kálmán (leül a függöny nyílása elé,
a honnan figyelemmel kísérheti Annát. Uj-
ságba temetkezve): Megengedi, asszonyom,
hogy itt maradjak! (Gunyos nyomatékkal.)
Azt hiszem, ugy sem óhajtja az én segítse-
gemet igénybe venni.

Anna (felugrik ijedten, Félre): Szent
Isten, ez a hang! Hiszen ez... nem, nem
lehet! (Fenn.) Oh uram, ne zavartassa ma-
gát. Én különben is nem azért jöttem ide!
(Leül, de csakhamar ismét felugrik, lassan
közeledik az ajtóhoz, bekémlelve.)

Kálmán (felugrik, izgatottan, félre):
Nem azért jött ide! (Gunyos kacagással,
melyre Anna összerázkódik.) Még nem is
titkolja! Tehát igaz! De jól van, csak játssza
tovább kis játékot, majd kellő pillanatban
lerántom álarcát! (Leül, olvas.)

(Folytatjuk.)

csak ott lehet áldást, eredményt várni,
ahol a béke és munka emberei élnek.

Üdvözlégy tehát a sötét, keserves,
csuf tél után, langyos levegőjü, szép
tavasz, az újraéledés, a munka a tettek
ideje.

Halmy Gyula.

Veszélyben a Serbán mandátuma.

Örömmel értesülünk arról, hogy a
Serbán mandátuma ellen a képviselőház-
hoz beadott panaszunk újabb és **pedig**
kedvező fordulathoz jutott. A képviselő-
ház V. bíráló bizottsága f. hó 7. és 8-án
beható alapossággal tárgyalván panaszun-
kat, elrendelte a vizsgálatot a panasznak
legrészletesebben kidolgozott következő két
pontjára.

1. Igaz-e, hogy Serbán pártja dr.
Werner Gyula képviselőjelöltet 1910.
május 21-én körútjában erőszakkal
megakadályozta?

2. Igaz-e, hogy kerületünkben a
Serbán pártja részéről kifejtett terro-
rezmus olyan fokú volt, amely több vá-
lasztópolgárt **elriaszthatott** attól, hogy
dr. Werner Gyula képviselőjelöltre adja
szavazatát?

Nem szenved kétséget, hogy mindkét
pontra sikerülni fog a bizonyítás és Serbán
mandátumát meg fogják semmisíteni. A
képviselőház vizsgálóbiztosul Gróf Lászlár
István volt brassói főispánt küldte ki.

Raktáron tartok a legújabbban megjelent min-
denféle könyvet és zeneművet. Továbbá el-
fogadok részletfizetésre nagyobb művek
megrendelését is. **Thierfeld Dávid** könyvkereskedő.

H I R E K.

Szabad Liceum.

A folyó sorozat nem-paedagogusok
jegyében indult meg. Március 4-én
Bedő Ferenc m. kir. járásbíró mutatko-
zott be a Szab. lic. közönségének. Te-
hát megint nem paedagogus. Nagyon
helyes és dicséretes eljárás, hogy intel-
ligenciánk mindenirányú tényezői szere-
pelnek a liceumi előadások sorában. Ez
változatosságot biztosít. Egyben elveszi
bizonyos sablonosság izét. Mert hát
hiába! Csupa professori szereplés bizo-
nyos egyoldalúság színezésében tüntetné
fel ezen intelligens összejöveleket, me-
lyek ma már városunk szellemi életé-
ben meghonosodtak. Elmaradásukat tár-
sadalomunk hiánynak érezné és kultu-
rális életünk veszteségszámlájára írná.

Az előadás témája: Jog és erkölcs.

Igy szárazon odavetve ez a tétel
professori elvontsággal hat. Valami jog-
akadémiai katedrával szemközt érezzük
magunkat. Pedig már az előadás remek
logikája ugy hatott, mint egy antik
szobor biztos vonásai. Hangulatos be-

vezetés után — mely sikeres captatio
benevolentiaenek bizonyult — jogtör-
téneti alapon mutatta be előadó a jog-
érzés fokozatos fejlődését a társadalom-
ban. Kimutatta a szokás jelentőségét és
mivoltát. Majd részletesen foglalkozott
az erkölcs fogalmával és világos rövid-
séggel megrajzolta a mai társadalom
kodifikált jogrendszerét. A mai jogot
összekapcsolta a végrehajtó hatalom fo-
galmával és kimutatta a kapcsolat szük-
ségét. A fejtegetés során mindenütt az
erkölcsi jogérzés állott előtérben. Ez
képezte a szép előadás alaphangját. A
legmagasztosabb és legbiztosabb jogi
állapot mindenkor az, mely a tiszta
erkölcsön alapul, mert — a mint elő-
adó szépen és talpraesetten idézte befe-
jezésül: Minden ország támasza, talp-
köve: A tiszta erkölcs!

Március 11-én a sorozat utolsó
előadását tartotta dr. Reisz Árpád „A
feminizmusról.”

— Személyi hír. Széll József várme-
gyénk főispánja és Belle Sándor alispán a
küldöttség alkalmából Budapestre utaztak
f. hó 7-én a honnét már újra városunkba
érkeztek.

— Esküvő. Robz Emil folyó hó 15-én
esküszik örök hűséget Gyergyóbékáson Mendel
Blanka kisasszonynak, Mendel Izsák gyergyó-
békási kereskedő kedves leányának. A meg-
kötendő frigyhez sok szerencsét kívánunk.

— Eljegyzés. Quasnovsky István sinkai
körjegyző eljegyezte Szentgyörgyi Mariskát.
Gratulálunk.

— Meghívó. Az áll. főgimn. ifjusága
március 15-ét, szerdán délelőtt 9 órakor a
következő programmal ünnepli meg a főgimn.
tornacsarnokában. 1. Megnyitót mond Krebsz
Ernő tanár, a Mikszáth önképzőkör vezetője.
2. Szózat, énekli az ifjuság. 3. Nemzeti dal,
szavalja Herschdörfer Hugó VIII. o. t. 4.
Hunyadi induló, előadja az ifj. zenekar. 5.
Ünnepi beszédet mond Rosenberger Oszkár
VIII. o. t. a Mikszáth önképzőkör ifj. elnöke.
6. Himnusz. Énekli az ifjuság. 7. Alkalmi
költemény, írta Neumann Arnold VIII. o. t.
szavalja Rozsondai Ádám VIII. o. t. 8. Rá-
kóczi induló, előadja az ifj. zenekar. Az is-
kola és tanügy barátait ezuton hívja meg az
ünnepélyre a főgimn. ifjuság.

— Szabad liceum. A főgimnázium rajz-
termében lefolyó szabad liceumi előadások
második ciklusa f. hó 11-én végződött be,
Reisz Árpád dr. ügyvéd előadásával. A
közönség mind a 12 előadásra keresztül
élénk érdeklődéssel látogatta a szombat esti
felolvasásokat és így az eredmény a legjobb-
ban bebizonyította a szabad liceumi intéz-
mény létjogosultságát.

— A „Vasárnapi Ujság“ március 12-iki
száma egy külföldre kerülő magyar műgyűj-
teményt mutat be: Gerhardt Gusztáv gyűj-
teményét, pompás képek nagy sorával és
Csányi Károly érdekes cikkével. Egy másik
képsorozat Pásztor Árpád eredeti felvételeit
mutatja világhörüli utjáról. Képek Kézdi-Ko-
vács László kiállításáról, aktuális arcképek
stb. adják a többi képanyagot. Szépirodalmi
olvasmányok: Kárpáti Aurél és Horváth Ákos
versei, Rákosi Viktor regénye, Móricz Pál
novellája és Marcelle Tinayre francziából for-

ditott regénye. Egyéb közlemények: tárczazikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Március 15.** A fogarasi magyarság az idén is a megszokott keretben ünnepli meg március idusát. Dél előtt 11 órakor a Transsylvania nagytermében lesz az ünnepély, a melynek lefolyásáról az alább közölt felhívás szolgáljon felvilágosításul: Polgártársak! Folytonos és meg-megújuló nemzeti küzdelmeink közepette erőt meríteni egy forráshoz jutottunk. Forráshoz, mely rideg és százados mohlepte sziklákat tört át 1848. március 15-én, és éltető erejével talpra állított egy már halottnak vélt nemzetet. E nagy nap bőséges és tápláló vize, a csodának megújuló ereje hívogat most Minket is, Polgártársak, hogy jelt adjunk nemzeti létünkéről, hogy reményt és bizodalmat merítsünk hazafias küzdelmeink sikeréhez. — Fel tehát, sorakozzunk ifju, öreg, szegény, gazdag egyaránt az 1848. márciusi ifjak hőbressztő zászlaja alá és szenteljünk néhány percet a nagy nap emlékének. — Az ünnepély a Transsylvania nagytermében lesz d. e. 11 órakor a következő sorrendben: 1. Himnusz. Enekli a fogarasi magyar Dalárda. 2. Nemzeti dal. Szavalja: Dénes Dezső ref. lelkész. 4. Alkalmi költemény. Szavalja: Maron Sarolta k. a. 5. Szózat. Enekli a fogarasi magyar Dalárda. A fogarasi honvédelmi alap javára kitett perselyt a hazafias közönség szives figyelmébe ajánlja a rendezőség.

A fogarasi izr. el. isk. a márciusi nagy napok emlékét a szokott ünnep keretében tartja az idén is meg. Az ünnepély az izr. iskolában d. e. 10 órakor kezdődik. A tanügy iránt érdeklődőket ez uton hívja meg a tantestület.

— **Tűz.** Folyó hó 10-én este 9 óra után tűz ütött ki Schmidt János mészáros, Görög-utcai 4 sz. házában. A tűz a szalona raktárban ütött ki, valószínűleg attól a tüztől, melyet a szalonna füstölésre gyújtottak. Nagyobb kárt nem szenvedett Schmidt János. Hamarosan kioltották, úgy hogy amikor a tűzoltók odaértek már minden veszedelem elmúlt.

— **A vakbél,** mint tudjuk, teljesen felesleges testrésze az embernek, mégis számtalan esetben komoly, sokszor halálos megbetegedésnek az okozója. Az oly gyakori **vakbélgyuladást,** melyet többnyire csak életveszélyes operációval lehet meggyógyítani, a belekben való torlódás idézi elő. Mi sem természetesebb, mint hogy e veszedelmes megbetegedés elkerülésére minden embernek gondoskodni kellene arról, hogy ily torlódások a belekben elő ne forduljanak. Ez a legbiztosabban a természetes **Ferencz József-keserűviz** rendszeres használata által érhető el. Ez az évtizedek óta kipróbált biztos és enyhe hatású páratlan hashajtó megakadályozza a torlódást a belekben és a legmakacsabb székrekedést is biztosan megszünteti. Ezért kevés gyógyviz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már harmincöt év óta használatban lévő „Ferencz József”

keserűviz, miről a négy világrészben nyert 10 aranyérem tanuskodik. A valódi Ferencz József-keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral, reggel éhgyomorral véve elégséges. Kapható a jobb fűszerüzletekben és az összes gyógytárakban. Fogarason kapható Thierfeld Lipót és Schul Henrik cégeknél.

— **Öngyilkosság.** Korcsek János, a kolozsváron állomásozó 24 honvédezred főhadnagya, aki Fogarason léte alkalmával társaságunk közkedvelt alakja volt, f. hó 5-én a reggeli vonattal Fogarasba érkezett és föbelőtte magát. Azonnal szörnyethalt. Temetése 7-én délután katonai díszszel ment végbe. Tottének okáról nagyon sok verzió kering a városban, — mint az ilyenkor szokásos, — de a valóság az, hogy érthetetlen és minden elfogadható ok nélkül dobta el magától a szerencsétlen ifju a ránézve még sok reményt ígérő, fiatal életét. A városban általános a részvét a derék fiatal katona szánalomra méltó, szomorú vége miatt.

— **Rongálják az aszfaltot.** Csak nemrégén hordták széjjel a városban az aszfalt gyalogjárók árának hátraléka miatt a háztulajdonosokat figyelmeztető felhívásokat, de arra nem gondol senki, hogy a drága és kényelmes gyalogjárót, — amelyet a háztulajdonosok keserves jövedelmükből fizetnek, — megóvjuk, megvédjük a rongálástól. Tömegesen érkezik a panasz szerkesztőségünkbe, hogy a kézi szekereket állandóan a gyalogjárón tolják utcáinkon, különösen péntekenként. Aki erre azt feleli, hogy miért nem figyelmezteti az illetőt az, aki látja, — az nem ismeri a mi népünket. Ha egy intelligens ember illedelmes hangon megjegyzi, hogy ez nem szabad, az illető durván kiabál vissza, reprodukálhatatlan illetlenségeket. Ezt tudva, senki sem szólal fel szívesen. Felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét, hogy különösen a mostani sáros időben tiltsa el a kézi szekereknek az aszfaltra való huzását.

— **Szemérmetlen inasok.** Valóban elbámul az ember azon, hogy a mai előrehaladott világban olyan jelenségeket tapasztal, ami a műveltség általánossága előtt is megrövidítendő méltó dolog volt. Estéről-estére tapasztalhatjuk bárki, hogy az iskolából csapattól jövő iparostanoncok közül sok milyen brutális módon rohan, löki félre a sétálókat, verekedik, ordít az utcán, s különösen ha leánygyermek kerül az útjába, szemérmetlenül szemérmelenségeket kiabál utána. E sorok írójának kisleánya sirva és ijedten mesélte el otthon a brutális tanoncok támadását, akik még a kisérő cselédleány védelmét sem respektálták, sőt újabb szemérmetlen jelzők kiabálására találtak okot. (B.)

— **Pörüljart cigány.** A kálbori cigányfamilia egyik élelmes tagja a legutóbbi hetipiac alkalmával észrevette, hogy egy kosárban néhány pár tyuk, összekötözve, gazdátlanul hever a sátrak között. Észrevétlenül odalopózott, s míg a tyukok tulajdonosa ületével, a vevőkkel volt elfoglalva, — ügyesen kioldotta a majorság lábát összekötő zsinort. A zsinort lábú tyukok egy darabig még pihentek, de azután hangos ujjongással futottak szét a vásáros nép között. Az élelmes cigány pedig utánuk vetette magát és a segítség álarca alatt elakart illani az elfogott tyukkal. Az asszonyok azonban észrevették és rögtönítélő bírósággá alakulva, alaposan eldöngették az ipsét.

— **Sartenger.** Utcáinkon valóságos sár-

tenger diszeleg. Ez a tény adja eszünkbe azt a gondolatot, hogy sok gazda talán nem is tudja, milyen értékes trágya ez az utcasár, amelyet bizony érdemes a kertekbe, földekre hordani. Aki tehát rendelkezik megfelelő munkaerővel és alkalmas igavonóval, jó haszonra tenne szert, az utcasár elhordásával. Így azután a vállalkozó jól termő földjében gyönyörködhetne, a város külső képe rendezőbb, tisztább lenne és a lakosság akadálytalanul járhatna a rendes utcákon. Ajánljuk e hármassal hasznos hajtó dolgot az érdekeltek figyelmébe.

— **Jó pajtás.** Minden vasárnap várva-várt kedves vendége, jó pajtása a gyermek-seregnek Sebők Zsigmond gyermeklapja a *Jó pajtás*. A 10-ik számban Abrányi Emil ír szép, tavaszi verset, Elek nagyapó mesél, Dörmögő Dömötör ténsur pedig a Hortobágyra utazott Zebikével, Váradi Antal értékes visszaemlékezést ír a régi Budapestről, Rákosi Viktor „A városi eb meg a falusi kutya” című elbeszélését folytatja. A jó pajtás előfizetési ára egész évre 10 kor. Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz. alá küldendő.

Nyilttér.*)

Az Olteanul c. lap f. évi 8-ik számának „Nyilttér” rovatában dr. Popescu Tivadar aláírással megjelent közleményre az alábbiakban válaszolunk:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Fogarason, 1911. évi március hó 4-én d. e. 11 órakor Fejér Gyula Zeyk-utca 1. sz. alatti lakásán.

Jelen vannak alólirottak.

Alólirottakat dr. Darányi Kálmán és Bartalis Ferencz urak felkérték, hogy dr. Popescu Tivadar által az „Olteanul” című helyi lap 8-ik számának „Nyilttér” rovatában közzétett sértő nyilatkozata folytán támadt ügyet a lovagiasság szabályai szerint intézzék el.

Ezen megbízatásunk értelmében eljárván, a következőket jelentjük ki:

1. dr. Popescu Tivadar egy közte és megbízóink között felmerült lovagias ügyet nem intézett el a lovagiasság szabályai szerint, mert megbízóink, mint sértettek által követelt lovagias elégtételadást megtagadta; t. i. először, nem fogadta el a sértett felek részéről a lovagiasság szabályai szerint jogosan követelt súlyosabb feltételű párbajt; másodsor, minthogy ezen kérdés eldöntését közös elhatározással döntő bíró elé utalták,

s minthogy a közösen választott döntő bíró a megbízatást nem fogadta el, s ennek visszautasító válasza után a felek újabb döntő bíró személyében megállapodni nem tudtak,

s minthogy az ügynek ebben a stádiumában az eldöntetlenül maradt kérdés eldöntésére a lovagiasság szabályai szerint más megoldási módozat nem állott a felek rendelkezésére, mint a kérdésnek becsületbíró-ség elé terjesztése,

s végül minthogy a lovagiasság szabályai értelmében becsületbíró-ság döntése alá tartozó kérdésben, a felajánlott becsületbíró-ság elől a másik félnek kitérni nem szabad, illetve a becsületbíró-ság elől való kitérés az elégtételadás megtagadásának tekintendő,

s mert dr. Popescu Tivadar megbízottai — megbízóink határozott utasítására —

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

ennek a vitás kérdésnek becsületbíróóság elé terjesztésébe nem egyeztek bele,
ezen magatartás az elégtételadás megtagadásának tekintendő.

Dr. Darányi Kálmán és Bartalis Ferencz uraknak ezen ügyben szerepelt megbizottai dr. Deáky Loránt és Hámorszky Arthur urak az elégtétel említett megtagadása folytán felei részéről az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilvánították és az erről felvett jegyzőkönyvet dr. Popescu Tivadar megbizottai: dr. Serbán Miklós és dr. Pandrea Livius urak is aláírták.

A dolog lényegén a dr. Serbán Miklós és dr. Pandrea Livius által egyoldalúan irt és dr. Popescu Tivadar által későbbben közölt levél mitsem változtat.

2. Dr. Popescu Tivadar a közte és dr. Senchea János ur között felmerült lovagias ügyet nem intézte el, amint ez a „Fogaras és Vidéké“-nek mult évi 40-ik számában „Egy lovagias ügy finaleja“ cím alatt megjelent és hitelt érdemlő közleményből világosan kitűnik.

3. Dr. Popescu Tivadart egy lovagias ügyben, 1911. évi január hó 27-én, mint megbizottat éppen az 1. pont alatti elintézetlen ügye miatt, — biztos tudomásunk szerint — kifogásolták. Ezen kifogásolás következtében megbízatásától kénytelen volt visszalépni, — s ezért a kifogásolóktól, — kiknek egyike egy aktív honvéd tiszt, másika pedig egyik megbízónk volt, lovagias elégtételt nem kért, — a mely magatartásával a kifogásolás alapos voltát elismerte.

Mindezeknél fogva fenti ügynek dr. Popescu Tivadarral — a lovagiasság szabályai szerint való elintézését nem tartjuk lehetségesnek, — s ezért véleményünk szerint jelen esetben a rendes birói ut veendő igénybe.

Kmf.

Fejér Gyula sk.
t. Török Zoltán sk.

Elsőhelyen alólírott kijelentem:

1. Hogy én mint cs. és kir. tart. huszárhadnagy összes lovagias afférjeimet katonai felettes hatóságomnak bejelentettem, amely azokat az ügyiratok átvizsgálása után, tehát nem egyoldalú információ alapján, részemről korrektül elintéztetteknek találta. Jelentsen fel oda Popescu!

2. Ami az egyéni bátorságomra tett célzást illeti, arról hallgasson az, aki nem akart velem megerekedni súlyosabb feltételek mellett, melyeket mint sértett fél jogosan követeltem.

Végül kinyilvánítjuk mindketten, hogy a történetek után Popescuval vagy Serbánnal ezentul semmiféle lovagias tárgyalásba, de hírlapi polemiába sem bocsátkozunk.

Fogaras, 1911! február 10.

Dr. Darányi Kálmán.
Bartalis Ferenc.

Nyilatkozat.

A „Nagyszabeni Ujság“ f. évi mult számában Gagyi Jenő a vásárvámügyben — adatok hiányában — ismét és újra a személyeskedés utvesztőjébe téved, sőt mi több még meg is rágalmaz, irván: hogy én két ízben 10—10 forintot kértem a volt vásárvámébérlőtől, Maron József urtól, de hiába!

Ezen állítására vonatkozólag ime itt közlöm Maron József ur nyilatkozatát.

Nyilatkozat.

Alulírott, ezennel becsületszavamra kijelentem, hogy Halmy Gyula ur tölem sem a vásárvám ügyben, sem soha, semmiféle címen pénzt nem kért, Gagyi Jenő ur ezen állítása tehát valótlan.

Fogaras, 1911. márc. 8.

Előttünk:
Bodnár József,
főlevéltáros.
Kiss Kálmán,
vm. allev.-tárnok.
tanuk.

Maron József,
volt vásárvámébérlő.

Végül a n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy Gagyi Jenő ellen a cikkében foglaltak miatt rágalmazási pert indítottam a helybeli kir. járásbírósnál.

Fogaras, 1911. március 11-én.

Halmy Gyula.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID.

Hirdetések.

Sárga Orphington baromfi eladó! Bővebbet a kiadóhivatalban.

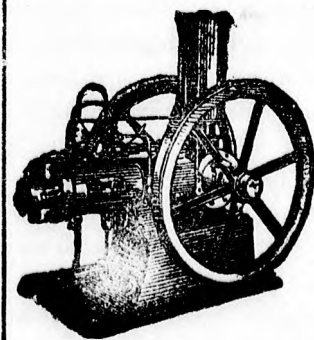
Egy teljesen új
ÓRIÁSI GRAMOFON
olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban.

! Eladó ház !
Bethlen utca 55. sz. alatt
Értekezni lehet a feleki állomás előjáróval.

Egy esinosan butorozott szoba Ferencz József-tér 7. sz alatt
azonnal kiadó!

Tudakozódni ugyanott, vagy a kiadóhivatalban lehet. ::

CLIMAX
nyersolajmotorok
és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!
se pénzügyőri ellenőrzés.
Elsőrangú referenciák.

Bachrich és Társa
motorgyári főkeletp
BUDAPEST, V., Szabadság-tér 17. (Tőzsdepalota.)

A vakok budapesti országos kir. nevelő- és tanintézetének igazgatóságától.

Ad. 115—1911. szám.

Pályázati hirdetés.

A vakok budapesti országos királyi nevelő- és tanintézetében f. iskolai év végén 24 teljesen ingyenes alapítványi hely üresedik meg. Ezen alapítványi helyekre már most lehet pályázni s elnyerhetik vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül oly 5—14 éves korban levő vak gyermekek, akik a vakságon kívül más testi, vagy szellemi fogyatékoságban nem szenvednek.

A növendékek minőségükre nézve bennlakók s 18 éves korukig lehetnek az intézetnek növendékei. A képzés tartama alatt a gyermek vallás-erkölcsös nevelésben, jó és szelid bánásmódban, nemkülönbben szakszerű oktatásban részesülnek. Megtanulnak írni, olvasni, számolni és egyéb ismereteket szerezni; továbbá valamely iparágban kiképzést nyernek, akiknek pedig kiváló zenei képességük van a zongorázásban és hegedülésben, valamint a zongora hangolásban oly magasfoku kiképzést nyernek, hogy ügyességükkel fogva képesek kenyerüket megkeresni. Az intézetben való felvétel iránti és szegénységi bizonyítvány hiányában szabályszerűen bélyegelt kérvényekhez a következő mellékletek csatolandók: a) születési anyakönyvi kivonat; b) a gyermek vakságát igazoló bizonyítvány; c) himlőoltási bizonyítvány; d) hatósági kimutatás a vagyoni és családi állapotáról. A b) és d) alatti csatolmány számára csakis az igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatvány űrlapok használhatók.

A felvétel joga a vallás és közoktatásügyi miniszteriumot illeti. A felvételi kérvények tehát a nevezett miniszteriumra címezve az intézet igazgatóságánál (Budapest, VII., István-ut 95. sz.) akár személyesen, akár postán, legkésőbb április hó 15-ig nyújtandók be.

Budapest, 1911. február 17-én.

Heródek Károly,
igazgató.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek
e lap kiadóhivatalában.

KÖHÖGÉS, REKEDTSEG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A

RÉTHY-féle

Pometefü-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLER.

Csak RÉTHY félét fogadjunk el!

Egy különbejáratu

**butorozott szoba
azonnal kiadó.**

Bővebbet:

SCHUL BÉNINÉL

Görög-utca 30. sz.

Fogarasi kir. közjegyző irodában **sürgősen**

:: irnok kerestetik ::

aki szép kézírással bir és tökéletesen
románul beszél.

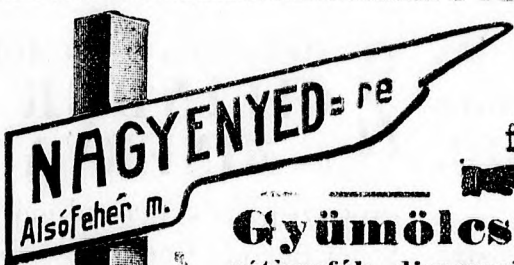
A jövő szőlője!

Mindenki beismerte, hogy a Delaware szőlő csakugyan felülmulhatatlan, bortermő, erős édes bort ad, nem rothad, korán érő, sem oltani, sem permetezni nem szükséges. A leírását annak, hogyan kell a gyökereztetést elősegíteni, minden vevőnek a szállítvánnyal elküldöm, ezen eljárás mellett mind megfakad. Sima vessző százanként 6 korona, ezer darab 50 koronáért elsőosztály, másodosztály 30 koronáért kiváló tiszta fajban 10% előleggel megrendelhető. Készlet még 26 ezer. Jedlicska István, szőlőtelep-tulajdonos Zenta.

Egy tanuló felvétetik

HATIEGAN I. könyvkötészetébe.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemetek

sétányfák, diszceserjék, tülevelűek, kerítésnővények, bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok

(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Tarsó

faiskolák és szőlőoltványtelepek

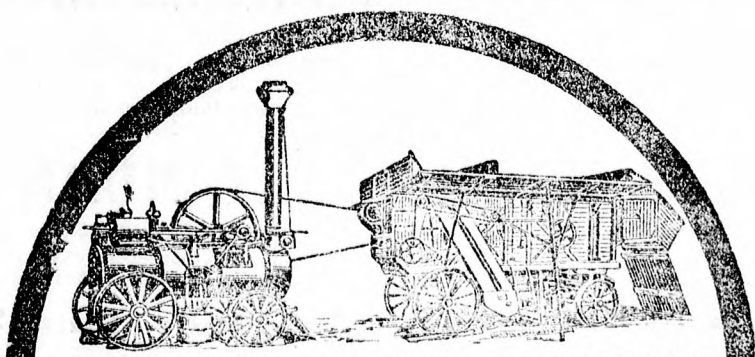
SÜRGÖNY! Itt még nem létezett.

Ajándékozunk 1500 K-t díjakban és készpénzben!

A kép megfajtoinak fenti összegét lüzlük ki. Mindenki, aki az alkuszt megtalálja és átveszi kap egy 20 Kor. értékű uri vagy női órát, vagy pedig 15 Kor. készpénzt ajándékba. — Feltétel: Minden beküldő köteles a kiváló „Fortunát” aranylanc utánzattal megrendelni és 1 kor. 75 fillért posta értékjegyekben mellékelni. A megfajlás beérkezése után következnek a díjak kiosztásai. Az összes küldemények a:

Patria-Zentrale A. Seifert,

WIEN, VII., Neubaugasse 39. címre küldendők.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kővető-aratógépek, szénegyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecskavágók, répavágók, daráló, Örlőmalmok, egyetemese szélek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Ne vásároljon

KÖHÖGÉS

rekedtség, katar-

nyálkásodás, görcs és hurut-
köhögés ellen mást, mint a
„Drei Tannen“-nal jelzett

KAISER

MELL-KARAMELL-T.

A szer biztos sikerét

5900 db., orvosok és magáno-
sok által kiállított bizo-
nyítvány igazolja.

20 és 40 f.-es csomagok-
ban v. 60 f. dobozokban

Kapható: Hermann J. P., Dr. Kontesveller
Károly, Steinburgi Pildner F. A. urak
gyógyszertáiraiban.

Eladó

fehér bikák!

10 drb. 2 $\frac{1}{2}$ —3 éves magyar-
erdélyi fajta legelőstenyész-

— bika **ELADÓ.** —

NAGY SIMON birtokos tenyészté-
séből SZOTYOR, vasútállomás Uzon, Háromszék.

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

**A
VASÁRNAPI
UJSÁG**

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RESERVÉ

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

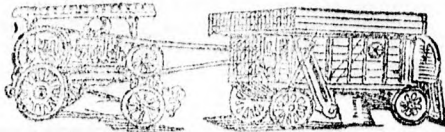
a Monarchia legelőkelőbb gyára!

Egyedülrősítő: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-ut 14.

JÉGGYÁR és Hűtőtelepek.

Városok, tejgazdaságok, hentesek, cukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Locomobil

Motor1-600 lóerőig
Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Alacsony és magasnyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany vagy motorüzemre bármely víz-ellátási és ipari célra.

FŰRÉS- ÉS FAMUNKÁLÓ GÉPEK

fűrésztelepek, asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés, árajánlat és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálok.

Kalmár és Engel

Mótor és gépgyár

Városi raktár és iroda: **BUDAPEST** Gyár: VI. Úteg-utca 19.Világhírű! **Eredeti!** „Benzin”

Szivógázmotor telep. A jelenkor legelőkelőbb üzeme. „Benzin” nyersolajmotor.

DIESEL rendszer

Elismert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzín-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bűmulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasut-utca 9. sz. ház szabad kézből ELADÓ.

Tudakozódni ugyanott.

2 drb. keveset használt **CILINDER** és **MINERVA** gépcipészek részére olcsón **ELADÓ**
Schul Béniél, Görög-u. 30. sz.**T. C.**

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Ferencz József téren 195. szám alatt (özv. Krausz-féle ház) egy

KÁRPITOS és DISZITÓ MŰHELYT

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó új munkák, továbbá mindennemű átalakítások u. m. madracok, diványok stb. elkészítését. Főtörkvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönséget olcsó árak mellett jó és tartós munkával, pontosan kiszolgáljam. Szíves pártfogást kérve, maradok teljes tisztelettel:

LÖWY F.,

kárpitos.

BARTHELMIE GYÖRGY

MECHANIKUS

* Telefon 380

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-UTCA 23.

* Telefon 380

Képviselője a világhírű „Ideal” és „Erika” irógépek, „Veritas” varrógépek, különleges ipargépek, gramofonok, sokszorosító készülékek, számológépek, tollbamondó gépek, villanyos zseblámpa stb. — Valamennyi első osztályú hozzávaló: festékszallag, szénpapíros, mineograf festék, radirgummi, gramfonlemezek, tűk, varró- és hímzőeszközök stb.

FINOM MECHANIKAI MŰHELY!

Patentmodellek készítése, valamennyi finom mechanikai készülék és pótrészek. — Különlegességi javító-műhely, fizikai és elektrotechnikai műszerek, ugyancsak minden gyártmányú irógépek, varrógépek, gramfonok, és mechanikai készülékek.

Fontos irógép tulajdonosoknak!

Béreljen festékszallagot és hozzávalót. Tartassa irógépét szakemberrel évi pauschale árért rendben. Sok pénzt és időt takarít meg az által:

Irógépiskola!

»M-i-e? — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!»

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jellel valódit! Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

Kitünő minőségű legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.